

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 14 Mart 2024
Sayı: 516

10/1134

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2009 yılında Türkiye'nin en büyük jeotermal enerji santrali olan (47,4 MWe) Aydın-Germencik Jeotermal Enerji Santrali'nin devreye alımıyla gerçekleştirilmiştir. Yıllar içerisinde Aydın'da bulunan jeotermal enerji santrallerinin sayılarının artmasıyla beraber canlı sağlığı ve ekosistem oldukça etkilenmiş, hava kirliliğinde artışlar yaşanmıştır. Aydın'daki JES'lerin son durumu, halk sağlığının ne düzeyde olduğu ve ekolojik tahribatın hangi boyutlarda olduğunun araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu'nun kurulmasını arz ve teklif ederim.

Deniz YARUZILMAZ
Zonguldak MV.

Türker ADEĞİ
Bolu MV

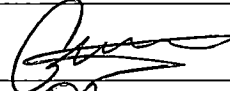
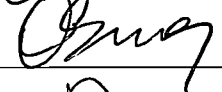
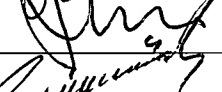
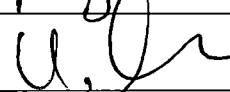
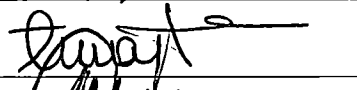
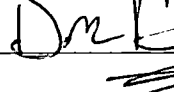
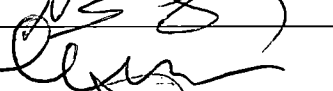
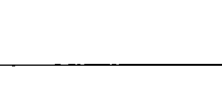
Nurhayat ALTINCA KAYIĞI
Bursa MV

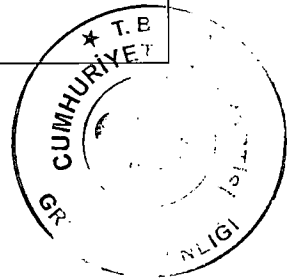
Av. Mahmut TANZI
Samsun Milletvekili

Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili

516..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

AD-SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
GİZEM ÖZCAN	MUĞLA MV.	
Orhan SARIKAL	Bursa MV.	
Cevdet AKAY	KARAKÖY	
Aysu BAKKÖKÜ	BARTIN MV.	
Hikmet Yılmaz Halka	İsparta MV.	
TAUİ ÖZCAN	DÜZCE	
Veli Ağababa	Malatya	
Ahmet Barınmazcı	Edirne	
Ulku Gökör	Eskişehir MV.	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir MV.	
Tahsin Ocaklı	RİZE MV	
Deniz Demir	Ankara MV	
Gökten Zeybek	İstanbul MV.	
A. Kılıbı Bekirlioğlu	Manisa MV	
Seyit Torun	Ordu MV.	
Özgür Ceylan	Çardıok MV.	

Gerekçe;

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre dünya genelinde her bir dakikada on üç insanın hava kirliliği sebebiyle öldüğü bilinmektedir. Türkiye'de ise hava kirliliğinden kaynaklı ölümler beşinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin hava kirliliği meselesi araştırmalara bakıldığı zaman konunun sosyal medya sitelerinde yer bulan ana akım bir mesele olduğu ancak merkezi bir gündem olmadığı görülmektedir. Toplumsal olarak hava kirliliği konusuna yönelik bilinç ve duyarlılık yüksek iken konunun kamuoyunun merkezi gündeminde olmadığı düşünülmektedir.

Jeotermal Enerji Santrallerinin (JES) canlı sağlığına ve ekosisteme ciddi zararlar verdiği; insanlarda kanser, akciğer ve solunum yolu hastalıkları gibi çeşitli vakalara sebep olduğu; ekosistem üzerinde ise kuraklaşma, radon, arsenik, cıva gibi ağır metan gazlarının hava kirliliğine yol açtığı, yeraltı ve yerüstü sularını zehirlediği, tarımsal ürünlerde verimliliği azalttığı bilinmektedir.

2007 yılında 686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle beraber Aydın'da JES kurulmaya başlanmış olup sayıları da her geçen gün artmıştır. Türkiye'de 63 tane JES bulunmakta ve bunların 32 tanesi halihazırda Aydın'dadır. Sağlık Bakanlığı'nın kurulan jeotermal enerji santralinden hemen sonraki yıllara yönelik (2010-2013) yapmış olduğu araştırmada; Türkiye'de en çok görülen dolaşım sistemi, solunum sistemi, kanser ve beslenmeye bağlı hastalıkların ve bu hastalıklara bağlı olarak gerçekleşen ölümlerin Aydın'da Türkiye ortalamasının üzerinde yaşandığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 2020 yılında yapılan açıklamaya göre Aydın, hava kalitesi indeksi 499 olarak tehlikeli gruplar içerisinde yer alan tek il olmuştur. Bölgedeki hidrojen sülfür ve ağır metallerden oluşan gazlar havaya, toprağa ve sulara karışarak bölgenin ekosistemini değiştirmektedir. Güncel bir araştırma olarak ise Greenpeace Akdeniz'in 2023 yılı analizinde ortaya çıkmıştır ki Aydın, Türkiye'nin hava kirliliğinin en yoğun olduğu bölgeler sıralamasında 8. Sırada yer almıştır.

Bölgeden alınan numune örneklerinde ağır metallerin sadece İçme Suyu Kalite Parametreleri Yönetmeliği'ne göre değil, Sulama Suyu Kalite Parametreleri Yönetmeliği'ne göre de yüksek çıkmıştır. Ayrıca, Germencik Çevre Derneği'nin yapmış olduğu açıklamaya göre, yetkililerin yapılan incelemelerin sonuçlarını halktan gizlediği yönünde iddialar bulunmaktadır. JES'lere verilen yetkilerle ve denetim eksiklikleriyle toplumsal maliyet hiçe sayılmaktadır.

Tüm bu durumlar göz önüne alındığında Aydın'daki jeotermal enerji santrallerinin ve bu santrallerin etkilerinin halihazırdaki mevcut durumuna yönelik yeterli düzeyde veri bulunmamaktadır. JES'lerden kaynaklı kaç vatandaşın hayatını kaybettiği, JES'lerin denetimlerinin kimler tarafından ve hangi koşullarda gerçekleştirildiği, bölgenin zarar gören ekosistemine dair çözüm önerileri ve bu hususta devlet kurumlarınca gerçekleştirilmesi gereken politikaların tespiti için çalışmalar hazırlanması amacıyla TBMM'de Araştırma Komisyonu kurularak gerekli çalışmaların yürütülmesini arz ederim.

